دورنما

ترس صهیونیست‌ها از انتقام مجدد حزب‌الله

شبکه ۱۲ رژیم صهیونیستی پرده از برآوردهای ارتش این رژیم مبنی بر اینکه حزب‌الله لبنان علیه اهداف اسرائیلی دست به حمله‌ای دیگر خواهد زد، برداشت.

به گزارش ایسنا، همزمان با شبکه ۱۲ رژیم صهیونیستی، سایت «مفزاک لایو» این رژیم نیز گزارش داد، فرماندهی نظامی رژیم صهیونیستی احتمال می‌دهد حمله دیگری از سوی حزب‌الله لبنان انجام بگیرد. براساس گزارش این سایت، حزب‌الله لبنان اخیراً یک دستگاه خودروی زرهی اسرائیلی را در پادگان «آویویم» هدف گرفت که به نظر نمی‌رسد آخرین اقدام جنگی این حزب علیه اسرائیل باشد.

طبق این گزارش، ارتش رژیم صهیونیستی به حالت آماده‌باش خود به منظور ممانعت از هرگونه سناریوی احتمالی در سایه تنش روزافزون امنیتی با حزب‌الله لبنان ادامه می‌دهد.

«مفزاک لایو» در توجیه این گزارش خود به اظهارات سیدحسن نصرالله، دبیرکل حزب‌الله لبنان استناد کرده که تأکید کرده بود حمله به خودروی زرهی اسرائیلی در مرزهای سرزمین‌های اشغالی و لبنان پاسخی به شهادت دو عضو حزب‌الله در سوریه است و پاسخ حمله پهپادی به بیروت نیز به قوت خود باقی است.

این سایت عبری زبان آورده است: اسرائیل تصمیم گرفته حریم هوایی خود را در محدوده‌ای شش کیلومتری در مرزهای مشترک با لبنان ببندد و به استقرار سامانه‌های دفاع موشکی از نوع «پاتریوت» که مختص رهگیری موشک‌های کوتاه‌برد و میان‌برد هستند، ادامه دهد. این اقدامات در قالب حالت آماده‌باش امنیتی در منطقه لحاظ شده و منطقه مملو از پهپادهای اسرائیلی است.

در همین حال معاون دبیرکل حزب‌الله لبنان گفت: لبنان دنیا را به خود مشغول کرده است، همانطور که همیشه مشغول می‌کند زیرا در مجاورت رژیم غاصبی به سر می‌بریم که جز تسلیم شدن در برابر تجاوز را نمی‌پذیرد. همه دنیا به حرکت درمی‌آید و می‌گوید که آرام باشید و در برابر اسرائیل مقاومت نکنید اما ما به آنها می‌گوییم که وظیفه ما ایجاب می‌کند که به اسرائیل اجازه تعدی به کرامت‌مان را ندهیم.

شیخ نعیم قاسم افزود: کرامت ما ایجاب می‌کند در استقلال به شکل طبیعی به سر بریم. تجاوزهای صهیونیست‌ها با حمایت بین‌المللی است. حزب‌الله واکنش نشان داد و همه تلاش‌های بین‌المللی نتوانست مانع از این واکنش شود. حمایت رسمی و مردمی از مقاومت وجود دارد و واکنش کوبنده مرحله جدیدی را تثبیت کرد. مرحله پس از یکم سپتامبر با مراحل قبلی متفاوت است.

اخبار کوتاه

■ هندوها عزاداری محرم در کشمیر را ممنوع کردند

مقام‌های هند اعلام کردند که امسال مردم جامو و کشمیر اجازه برگزاری عزاداری محرم را به جز در حسینیه‌ها یا اماکن مذهبی ندارند، مقام‌های ایالت عمدتاً مسلمان‌نشین تامیل نادو نیز اعلام کردند که روز عاشورا را از ۱۰ سپتامبر به ۱۱ سپتامبر انداخته‌اند. به گزارش خبرگزاری هند، یک مقام ارشد دولتی اعلام کرد: دولت منطقه‌ای جامو و کشمیر همچون روال قبلی عمل می‌کند و اجازه برگزاری هیچ‌گونه مراسم و حرکت دسته‌های عزاداری در اماکن عمومی را در این منطقه نمی‌دهد، چرا که طبق ادعای این مقام «عناصر ضد اجتماعی می‌توانند از این فرصت برای ایجاد درگیری با نیروهای امنیتی استفاده کنند.» این مقام خاطرنشان کرد: همه شیعیان این منطقه ملزم هستند مناسک مذهبی خود را در طول دوره ۱۰روز عزاداری محرم در حسینیه‌های محلی برگزار کنند. از سال ۱۹۹۰ تاکنون مقام‌های هند برگزاری هرگونه عزاداری به مناسبت محرم را در اماکن عمومی در منطقه کشمیر ممنوع اعلام کردند.

■ دولت ونزوئلا مذاکره با مخالفان را لغو کرد

به دنبال اظهارات مقام‌های کاراکاس درباره تحرکات نمایندگان رئیس‌جمهور خودخوانده برای فروش یک منطقه مورد مناقشه ونزوئلا با گویان، رئیس‌جمهور ونزوئلا مذاکرات دولت با مخالفان را لغو کرده است. به گزارش خبرگزاری اسپوتنیک، نیکلاس مادورو، رئیس‌جمهور ونزوئلا گفت: «من به اعتراضات درباره تلاش‌های گوایدو برای دادن اسکیبو [به گویان] ملحق می‌شوم. تا زمانی که گوایدو قصدش برای تحویل دادن اسکیبو را تغییر ندهد، ما بر سر میز مذاکره با آنها نخواهیم نشست یا آنها موضع‌شان را تغییر می‌دهند یا اینکه هرگز چهره‌های ما را در میز مذاکره نخواهند دید». پیش از این نمایندگان مادورو و گوایدو با میانجیگری نروژ گفت‌وگوهایی انجام داده بودند. دلسی رودریگز، معاون رئیس‌جمهور ونزوئلا روز پنج‌شنبه اعلام کرده بود که نمایندگان گوایدو تلاش‌هایی را برای واگذاری این منطقه نفت‌خیز به شرکت‌هایی از قبیل «اکسان موبیل» امریکا آغاز کردند.

■ واشنگتن: روسیه جدی‌ترین تهدید برای ما در فضا است

رئیس ستاد مشترک ارتش امریکا معتقد است که روسیه، چین و حتی کره‌شمالی و ایران تهدیدات بالقوه برای امریکا در عرصه فضا هستند و روسیه جدی‌ترین تهدید برای منافع نظامی-فضایی این کشور به شمار می‌رود. به گزارش خبرگزاری اینترفکس، جوزف دانفورد گفت: «در سال ۱۹۹۰ زمانی که ما تجهیزات قابل توجهی در فضا مستقر کردیم، تصور می‌کردیم که در این زمینه هیچ رقیبی در فضا نخواهیم داشت ولی در حال حاضر از جمله تهدیدات بالقوه برای امریکا در این عرصه روسیه، چین و حتی کره‌شمالی و ایران هستند». این ژنرال امریکایی افزود: «تهدیدات واقعی برای تجهیزات نظامی مستقر شده امریکا در فضا وجود دارد. در این رابطه جدی‌ترین تهدید برای منافع نظامی و فضایی ما که به فضا مربوط شده و رابطه گسترده‌ای با آن دارد، روسیه است.»

■ بحرین ۵ روحانی شیعه را احضار کرد

دولت بحرین در ادامه اعمال محدودیت علیه شیعیان در ماه محرم روز جمعه پنج تن از روحانیون شیعه اعم از شیخ منیر المعتوق، زهیر الخال، جابر الشهرکانی، عیسی المؤمن و محمد علی المحفوظ را احضار کرد. وبگاه خبری «مرآه‌البحرین» با اعلام این خبر نوشت که مسئولان امنیتی بحرین از زمان آغاز ایام محرم‌الحرام، ۱۴ روحانی شیعه و پنج تن از مداحان و نیز دو نفر از رؤسای حسینیه‌ها را احضار کرده‌اند. الدیهی گفت: تعرض به نمادهای عاشورا جنایتی فجیع است. شیخ «حسین الدیهی» معاون دبیرکل جمعیت ملی-اسلامی الوفاق بحرین تأکید کرد که اقدام دولت بحرین در هدف قرار دادن روحانیون و مداحان و نیز تعرض به نمادهای عاشورایی «جنایتی فجیع» است که کمتر از جنایتی نیست که «صدام» مرتکب شد.

■ تلاش هند برای ارسال فضاپیما به ماه ناکام ماند

تلاش هند برای فرود آوردن فضاپیمای «چاندریان ۲» بر روی سطح ماه، به دلیل قطع شدن ارتباط آن با زمین، با شکست مواجه شد. به نوشته «رویترز»، کی سیوان، رئیس سازمان تحقیقات فضایی هند در این زمینه گفت: «در حال تحلیل داده‌ها هستیم». این فضاپیما مدتی را به دور ماه می‌چرخید اما ارتباط آن با زمین هنگامی که به سمت سطح ماه فرستاده می‌شد به‌طور ناگهانی قطع شد. نارندرا مودی نخست‌وزیر هند که در سازمان تحقیقات فضایی حاضر شده بود گفت: «در زندگی بالا و پایین وجود دارد آنچه بدان دست یافتید دستاورد کوچکی نبود. تاکنون تنها فضاپیماهای روسیه، امریکا و چین توانسته‌اند بر روی ماه فرود بیایند. علاوه بر هند، رژیم صهیونیستی نیز ماه آوریل سال جاری میلادی تلاشی ناموفق برای رسیدن به سطح ماه داشته است.

مسکو: غرب درباره گام سوم ایران غلو می‌کند

اعلام جزئیات گام سوم بازگشت هسته‌ای

گزارش یک

سازمان انرژی اتمی ایران جزئیات گام سوم کاهش تعهدات برجامی را اعلام کرد؛ گامی که آغاز گازدهی به یک زنجیره ۲۰ تایی به سانتریفیوژ پیشرفته آی‌آر۶ جدیدترین اقدام آن است. دولت امریکا این گام ایران را نشانگر ضعف توافق هسته‌ای با ایران خوانده و دولت انگلیس هم اعلام کرد که برداشتن چنین گامی «بسیار ناامیدکننده» است ولی نماینده روسیه در سازمان‌های بین‌المللی مستقر در وین گفته نباید درباره تصمیم ایران برای استفاده از سانتریفیوژهای پیچیده‌تر بیش از حد غلو شود.

بهروز کمالوندی، سخنگوی سازمان انرژی اتمی دیروز جزئیات گام سوم ایران را اعلام کرد که بر اساس این گام چهار اقدام زیر بلافاصله انجام شده است:

۱- تولید محصول غنی‌سازی با ماشین‌های نسل جدید و عدم اختلاط پسماند و محصول این زنجیره‌ها (قرار بود این اقدام در پایان سال دهم برجام انجام شود)

۲- گازدهی به ماشین‌های آی‌آر ۶ در قالب زنجیره ۲۰ تایی (پیش‌بینی شده برای سال یازدهم برجام)

۳- راه‌اندازی زنجیره ۲۰ ماشین IR4 (پیش‌بینی شده برای سال یازدهم برجام)

۴- گازدهی به زنجیره ۲۰ ماشین IR6

همچنین برای چهار اقدام زیر برنامه‌ریزی شده که این اقدامات طی دو ماه انجام خواهد شد:

۱- راه‌اندازی زنجیره میانی ماشین IR2 که برای سال یازدهم اجرای برجام پیش بین شده بود.

۲- راه‌اندازی و گازدهی زنجیره ۱۰ ماشین سانتریفیوژ سه بیلوز و گازدهی آنها که برای سال یازدهم برجام پیش‌بینی شده بود.

۳- راه‌اندازی و گازدهی زنجیره شاهد IR4 و IR2 که برای سال یازدهم برجام پیش‌بینی شده بود.

۴- راه اندازی و گازدهی زنجیره ۳۰ ماشین IR6 که برای وسط سال هشتم اجرای برجام پیش‌بینی شده بود.

کمالوندی البته گفته که ایران در تحقیق و توسعه محدودیتی نداشته و در چارچوب‌های تعیین شده نیز قصد ندارد کار غنی‌سازی را با عجله انجام دهد. به گفته او ماشین‌های سانتریفیوژ نیاز به تست‌های مختلف از جمله تست عمر و... دارند که باید در زمان خود انجام شوند. سخنگوی سازمان انرژی اتمی همچنین گفته که ایران در مرحله کنونی قصدی برای اعمال محدودیت در نظارت‌های آژانس بین‌المللی انرژی اتمی ذیل برجام ندارد ولی روشن کرده که با وضعیت فعلی هم ایران می‌تواند غنی‌سازی یک میلیون سو را محقق سازد. کمالوندی در عین حال تلویحاً درباره گام‌هایی که بعداً ایران می‌تواند بردارد صحبت کرده و با گفتن اینکه اگر بخواهیم غنی‌سازی ۲۰ درصدی انجام دهیم باید ذخایر ۴/۵ درصد را افزایش دهیم، تصریح کرد: توانایی افزایش ظرفیت و سطح غنی‌سازی نه فقط ۲۰ درصد بلکه به مراتب بیشتر از ۲۰ درصد در داخل کشور موجود است. کمالوندی در پاسخ به سؤال خبرنگار فارس مبنی بر اینکه تا چه زمانی این گام‌ها ادامه خواهند یافت و آیا در گام چهار برنامه‌ای برای توقف اجرای داوطلبانه پروتکل الحاقی و غنی‌سازی ۲۰ درصدی وجود خواهد داشت، گفت: لیستی از گام‌های مختلف به شورای عالی امنیت ملی و ریاست جمهوری ارائه شده و خیلی از گزینه‌ها در فهرست اول دیده شده بود؛ حتی خروج از NPT را دیده بودیم که بعد خودمان تجدیدنظر کردیم. بحث‌های فنی دارد به انتها می‌رسد، فردو و نظارت‌ها باقی مانده که نگاه سازمان این نیست که در حوزه نظارت‌ها وارد شود، به‌خصوص در حوزه پادمان و مسائلی مثل پروتکل الحاقی، مادامی که کار خلافی انجام نمی‌دهیم دلیلی ندارد شفافیت نداشته باشیم و بهانه به دشمن بدهیم.

■ اروپا نگران است

ایران اعلام کرده که گام‌های موجود را در چارچوب (۲۶) و (۲۹) و (۳۶) برجام ۲ در داخل آن برداشته است. سید عباس موسوی، سخنگوی وزارت امور خارجه با اشاره به نامه‌ای که محمدجواد ظریف به اتحادیه اروپا نوشته، گفته است: «در این نامه تأکید شده است که این اقدام دقیقاً در راستای حقوق ایران در برجام و به‌ویژه بر مبنای پاراگراف ۳۶ آن بوده و در پاسخ به نقض گسترده و مستمر برجام طی ۱۶ ماه گذشته انجام می‌شود. جزئیات فنی و عملیاتی توقف تعهدات ایران در حوزه تحقیق و توسعه هسته‌ای متعاقباً به اطلاع آژانس بین‌المللی انرژی اتمی خواهد رسید.» با این حال، مایک پمپئو به کاهش تعهدات برجامی تاخته و گفته است: «ایرانیان اعلام کردند که می‌خواهند به توسعه و تحقیق روی سیستم سلاح‌های هسته‌ای خود ادامه دهند. چنین اقداماتی غیرقابل قبول است.» وزیر امور خارجه امریکا مدعی شد که توانایی ایران در غنی‌سازی بیش از حد اورانیوم یکی از نقاط ضعف توافق هسته‌ای با قدرت‌های جهان محسوب می‌شود. همسو با امریکا، دولت انگلیس هم در واکنش به اقدام ایران آن را «بسیار مأیوس‌کننده» خوانده است. به گزارش پایگاه اینترنتی شبکه «العربیه»، وزارت امور خارجه انگلیس روز شنبه در پاسخ به گام سوم ایران در کاهش تعهد به برجام اعلام کرد: «این برداشتن گام سوم درخصوص تعهدات نسبت به توافق هسته‌ای، در برهه‌ای که شرکای اروپایی و بین‌المللی ما به‌سختی روی کاهش تنش با ایران تلاش می‌کنند بسیار ناامیدکننده است». اتحادیه اروپا نیز از اقدام ایران ابراز نگرانی کرده است. «مایا کوسیانچیچ» سخنگوی امور خارجی اتحادیه اروپا گفته است: «ما با نگرانی زیاد درباره تصمیمی که در این نامه ایران اعلام کرده می‌نگریم و به ایران توصیه می‌کنیم که تمامی فعالیت‌های خود را که با تعهداتش تطابق ندارد بازگرداند و از هرگونه اقدامی که اجرای کامل توافق هسته‌ای را تضعیف می‌کند خودداری کند.»

■ مسکو: غلو نکنید

دولت روسیه در واکنش غیرمستقیم به واکنش اروپا و امریکا خواستار این شده که طرف‌های غربی از بزرگ‌نمایی گام متناسب ایران خودداری کنند. میخائیل اولیانوف، نماینده دائم روسیه در سازمان‌های بین‌المللی مستقر در وین گفته که توازن بین تکالیف و حقوق تهران در توافق هسته‌ای باید احیا شود. میخائیل اولیانوف در پیامی توئیتری نوشت: «نباید درباره تصمیم ایران برای استفاده از سانتریفیوژهای پیچیده‌تر بیش از حد غلو شود». میخائیل اولیانوف افزود: «بله درست است که این اقدام (گام سوم) انحرافی دیگر از برجام است اما فعالیت‌های جدید کاملاً تحت راستی‌آزمایی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی قرار دارند و اقداماتی برگشت‌پذیر هستند. هیچ تهدیدی درباره اشاعه (اتمی) وجود ندارد و تنها سیگنالی قوی درباره این است که باید توازن [بین حقوق و تکالیف] در درون برجام باید احیا شود.»

پرونده

رونمایی از معامله قرن در آستانه انتخابات اسرائیل

وزیر امور خارجه امریکا در سخنانی از انتشار جزئیات طرح صلح کشورش برای فلسطین و رژیم صهیونیستی موسوم به «معامله قرن» طی چند هفته آتی خبر داد.

به‌رغم مخالفت‌های جهانی با طرح دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا درباره فلسطین، واشنگتن همچنان اصرار دارد هرچه زودتر از طرح خود موسوم به معامله قرن رونمایی کند. به گزارش شبکه روسیاالیوم، مایک پمپئو، وزیر خارجه امریکا روز شنبه در سخنانی اعلام کرد که دولت این کشور طی چند هفته آتی، جزئیات طرح معروف به «معامله قرن» را پرده‌برداری می‌کند. وی افزود: «من امیدوارم که جهان این طرح را به عنوان پایه‌ای برای ساختن آینده ببیند. این یک مشکل دشوار است و دو ملت فلسطین و اسرائیل سرانجام باید خودشان این مشکل را حل کنند اما ما با جدیت برای حل آن تلاش می‌کنیم». دولت امریکا پیش از این اعلام کرده بود، در حال تدوین طرحی مفصل پیرامون حل درگیری فلسطین و اسرائیل است. قرار بود طرح مذکور امریکا در ماه ژوئن اعلام شود اما انتشار آن به پس از انتخابات پارلمانی اسرائیل در ۱۷ سپتامبر موکول شد. هفته گذشته نیز بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل در سخنانی اعلام کرد که معامله قرن در هفته‌های آینده رونمایی می‌شود. امریکا منتظر نتیجه انتخابات اسرائیل است تا در صورت پیروزی نتانیاهو در انتخابات، بتواند آن را اجرایی کند. تلاش ترامپ برای رونمایی از معامله قرن در حالی است که فلسطینی‌ها به شدت با این طرح مخالف هستند و اجرای این طرح ممکن است به تشدید تنش‌ها در سرزمین‌های اشغالی دامن بزند. این طرح تنها منافع صهیونیست‌ها را تأمین می‌کند و بخش‌هایی از کرانه باختری را به رژیم صهیونیستی ملحق می‌کند و قدس را به عنوان پایتخت اسرائیل به رسمیت می‌شناسد و مناطق تحت کنترل فلسطینی‌ها را به حداقل کاهش می‌دهد. این طرح یکجانبه، با مخالفت‌های جهان اسلام و حتی کشورهای اروپایی مواجه شده است.

گزارش ۲

ترامپ در چند قدمی پرتگاه استیضاح

پس از کش و قوس‌های فراوان در زمینه استیضاح دونالد ترامپ، روز شنبه اعلام شد که کمیته امور قضایی مجلس نمایندگان امریکا قطعنامه‌ای را به رأی خواهد گذاشت که مسیر را برای استیضاح ترامپ هموار می‌کند. با توجه به اکثریت جمهوریخواهان در مجلس سنا، دموکرات‌ها کار سختی در پیش دارند.

نمایندگان دموکرات در کنگره که از مدت‌ها قبل موضوع استیضاح ترامپ را دنبال می‌کردند، این بار با جدیت بیشتری این مسئله را پیگیری می‌کنند. شبکه «سی.ان.ان» روز شنبه به نقل از منابع مطلع نوشت: «کمیته امور قضایی مجلس نمایندگان امریکا هفته آینده قطعنامه‌ای را به رأی می‌گذارد که رویه مورد نیاز برای تحقیق را هموار می‌کند؛ قطعنامه‌ای که به طور فعال حرکت به سمت استیضاح رئیس‌جمهور دونالد ترامپ را بررسی می‌کند». احتمالاً چهارشنبه این رأی‌گیری در کمیته امور قضایی مجلس نمایندگان امریکا انجام می‌شود و با تصویب آن زمینه مورد نیاز برای تحقیق و برگزاری جلسات استماع در زمینه استیضاح ترامپ هموار می‌شود. بر اساس این گزارش، احتمال می‌رود که رویه سال ۱۹۷۴ برای استیضاح «ریچارد نیکسون» رئیس‌جمهور وقت دنبال شود. بنابر قطعنامه پیشنهادی به کمیته امور قضایی مجلس نمایندگان امریکا، به «جری ندلر» رئیس دموکرات این کمیته اختیار لازم برای برگزاری جلسات استماع درباره استیضاح چه در سطح کل اعضای کمیته یا در سطح کمیته‌های فرعی داده می‌شود. انتشار این خبر در حالی صورت گرفته است که پیش‌تر روزنامه امریکایی «واشنگتن پست» نوشته بود که کمیته امور قضایی مجلس نمایندگان امریکا قصد دارد از افراد درگیر در پرونده روابط غیراخلاقی ترامپ با «استورمی دنیلز» هنرپیشه فیلم‌های مستهجن درخواست کند در جلسات تحقیق و استماع شرکت کنند. بنابر قوانین امریکا، امکان استیضاح رئیس‌جمهور به دو شیوه وجود دارد؛ نخست اینکه دیوان عالی فدرال امریکا علیه شخص رئیس‌جمهور و مقامات یگر کشور اعلام جرم کند. در حالت دیگر کنگره امریکا به صورت مستقیم در این زمینه وارد عمل شود. در هر دو صورت برای شروع استیضاح، این اقدام نیازمند تصویب اکثریت مجلس نمایندگان امریکاست. پس از این مرحله، مجلس نمایندگان از مجلس سنا درخواست خواهد کرد با تشکیل دادگاه، متهم را محاکمه کند. سیاست‌های جنجالی ترامپ از زمان ورود به کاخ سفید با انتقادهای گسترده‌ای از سوی دموکرات‌ها همراه بوده است.

■ رویکرد متزلزل دموکرات‌ها

نمایندگان دموکرات اگرچه از ترامپ انتقاد می‌کنند اما وقایع ماه‌های اخیر نشان داده است که عزم جدی در زمینه استیضاح ندارند. «نانسی پلوسی» رئیس مجلس نمایندگان امریکا که از مخالفان سرسخت ترامپ است، چندی پیش درباره لزوم استیضاح ترامپ گفته بود: مسئله این است که رئیس‌جمهور مقابل دیدگان همه در اجرای عدالت کارشکنی کرده؛ این رئیس‌جمهور مرتکب یک جرم قابل استیضاح شده است. یکی از بندهایی که نیکسون بر اساس آن استیضاح و برکنار شد، همین بی‌توجهی به احضاریه‌های کنگره بوده که ترامپ هم مرتکب آن شده است. با این حال، پلوسی می‌داند که در شرایطی که اکثریت سنا در اختیار جمهوریخواهان است، امکان پیروزی چندان زیاد نیست به همین دلیل در ماه‌های اخیر تلاش کرده روند استیضاح را به تأخیر بیندازد.

نزدیک شدن به آغاز اجرایی شدن استیضاح، تنها دردسر ترامپ نیست. اختلافات میان «ماپک پمپئو» وزیر خارجه و «جان بولتون» مشاور امنیت ملی کاخ سفید بالا گرفته و همین تنش‌ها سبب ایجاد نارضایتی عمیق بین کارکنان شورای امنیت ملی کاخ سفید شده است. منابعی در کاخ سفید گفته‌اند اگرچه بولتون از موضع در حال تضعیف خودش در تیم ترامپ با خبر است، اما او خود را برای سمت وزارت امور خارجه امریکا پس از شرکت پمپئو در انتخابات سنا آماده می‌کند. همچنین «نیکلاس مادورو» رئیس‌جمهور ونزوئلا اعلام کرده که کمپین بین‌المللی «ترامپ دیگر نه» که کمتر از یک ماه پیش آغاز شده بود، بیش از ۱۰ میلیون امضا جمع‌آوری کرده و قرار است در سازمان ملل نیز ارائه شود. مجموعه این موارد اگر به استیضاح منجر نشود، روزهای سختی را برای رئیس‌جمهور ایالات متحده رقم خواهد زد. هفته گذشته نیز نتایج یک نظرسنجی در امریکا نشان داد که بیش از ۵۰درصد امریکایی‌ها خواهان برکناری ترامپ هستند اما نه از طریق استیضاح زیرا این اقدام ممکن است چالش‌هایی را در جامعه امریکا ایجاد کند.

نگاه

سید عباس حسینی

توافق نهایی امریکا و طالبان در هاله ابهام

یک هفته پس از آنکه گمان می‌رفت توافق نهایی صلح میان نمایندگان امریکا و طالبان در دوحه امضا شود، همزمان با تشدید حملات طالبان در ولایات مختلف افغانستان به خصوص در کابل، امضای چنین توافقی بار دیگر در هاله‌ای از ابهام قرار گرفته است.

هفته گذشته و همزمان با پایان نهمین دور مذاکرات نمایندگان امریکا و طالبان در دوحه، زلمی خلیل‌زاد، نماینده ویژه امریکا برای صلح افغانستان اعلام کرد که این دور گفت‌وگوهای صلح پایان یافته و در آستانه توافقی قرار دارند که خشونت‌ها را در افغانستان کاهش داده و راه را برای مردم این کشور می‌گشاید اما نه تنها راهی گشوده نشد که طالبان حملات گسترده‌ای را ابتدا به شهر قندوز، شهر پلخمری و همچنین کابل، پایتخت افغانستان آغاز کردند.

به نظر می‌رسد این حملات حداقل با دو هدف افزایش یافته است؛ نخست اینکه حامیان اصلی طالبان به خصوص پاکستان از توافق احتمالی این گروه با امریکا چندان راضی نیستند. برخلاف انتظار پاکستان که می‌بایست به یک محور صلح افغانستان تبدیل می‌شد، نقش این کشور از سوی امریکا به صورت جدی نادیده گرفته شده و طالبان ممکن است زیر فشار پاکستان، برای رساندن پیام نارضایتی از توافق احتمالی صلح، حملات خود را تشدید کرده باشند. از سوی دیگر، این حملات به نوعی افزایش فشارها بر دولت افغانستان به خصوص محمداشرف غنی، رئیس‌جمهور این کشور به حساب می‌رود. نیروهای امنیتی افغانستان در طول ماه‌های اخیر به خوبی توانستند جلوی پیشروی‌های ماشین جنگی طالبان را بگیرند. طالبان تصمیم داشت همزمان با نهایی شدن توافق با امریکا، عملاً کنترل چند ولایت و شهر بزرگ افغانستان را به عنوان برگ برنده در چانه‌زنی‌های مذاکرات صلح در اختیار بگیرد، اما به گفته مقام‌های ارشد امنیتی افغانستان، کمر طالبان شکسته شده است. در واکنش به این حملات طالبان، رهبران دولت افغانستان به طالبان هشدار داده‌اند که با این حملات نمی‌توانند در پای میز مذاکرات، امتیازی به دست بیاورند. فراتر از این هشدار، رئیس‌جمهور غنی به دنبال آخرین حمله طالبان در کابل و حملات تازه به شهر فراه، اعلام کرده که رسیدن به توافق با طالبان در چنین شرایطی دشوار خواهد بود.

همزمان با این تحولات امنیتی، دیده می‌شود که از یک‌سو نگرانی‌های دولت افغانستان نسبت به توافق نهایی امریکا با طالبان افزایش یافته و از طرف دیگر، امریکا و به خصوص دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور و وزرای خارجه و دفاع این کشور از مواضع اولیه خود در برابر صلح با طالبان و خروج از افغانستان عقب‌نشینی کرده‌اند.

زلمی خلیل‌زاد به دنبال پایان نهمین دور مذاکرات صلح با طالبان، به کابل سفر کرد و رهبران دولت افغانستان را در جریان برخی جزئیات توافق نهایی با طالبان قرار داد، اما انتقادهایی مطرح شد که خلیل‌زاد تنها یک نسخه از توافق نهایی با طالبان را به محمد اشرف غنی نشان داده و متن توافق را در اختیار او قرار نداده است. در این مورد، سخنگوی رئیس‌جمهور افغانستان تأکید کرده که «نگرانی اصلی حکومت افغانستان در تفاهمنامه امریکا با طالبان، در این است که چگونه از پیامدها و خطرات ناشی از آن جلوگیری به عمل می‌آید؟ ما خواهان وضاحت در رابطه به این سند می‌باشیم.»

از سوی دیگر، نهایی شدن توافق امریکا با طالبان و خروج امریکا از افغانستان با واکنش‌های منفی گسترده‌ای در داخل امریکا همراه شده است. پس از اعلام نهایی شدن پیش‌نویس توافقنامه صلح امریکا و طالبان، ۹ سفیر پیشین امریکا در افغانستان در یک نامه سرگشاده، رویکرد ایالات متحده در مذاکره برای خروج از افغانستان را محکوم کرده و هشدار دادند که این رویکرد خطر بازگشت به یک جنگ داخلی در این کشور را خواهد داشت.

به نظر می‌رسد این واکنش و واکنش‌های مشابه داخلی در امریکا، دونالد ترامپ را از تصمیم خروج کامل نیروها از افغانستان برگردانده است. او حالا می‌گوید که امریکا حتی در صورت دستیابی به توافق با طالبان، ۸هزار و ۶۰۰ سرباز خود را در افغانستان نگاه خواهد داشت. هرچند باید گفت که ترامپ هیچ‌گاه بر تصامیم خود استوار باقی نمانده است.

همزمان وزیر دفاع امریکا در سخنانی تازه روز شنبه(۱۶ شهریور) در یک نشست خبری مشترک با همتای فرانسوی خود، حملات اخیر طالبان را بهانه کرده و گفته است، در حالی که ایالات متحده به دنبال یک توافق سیاسی با طالبان بود، واشنگتن پس از موجی از خشونت‌ها که بر مذاکرات با این گروه سایه افکنده، نمی‌تواند توافق با این گروه را قبول کند.

بر این اساس، موضع‌گیری‌های چندگانه در میان رئیس‌جمهور و مقام‌های ارشد دولت امریکا نیز امضای توافق نهایی با طالبان را در هاله‌ای از ابهام قرار داده است. گروه طالبان تاکنون نسبت به این تحولات و تغییر رویکردها واکنشی نشان نداده، اما قطعاً حضور حتی یک سرباز خارجی در افغانستان، خط قرمز آنها خواهد بود؛ چه اینکه بر اساس گزارش‌های منتشر شده از توافق نهایی این گروه با امریکا، طالبان برقراری آتش‌بس در داخل افغانستان را به صورت مرحله‌ای پذیرفته؛ به گونه‌ای که با خروج نیروهای خارجی از هر ولایت، آن ولایت مکان امن اعلام خواهد شد.

همزمان با این تحولات و در گرماگرم شدت حملات طالبان، روز جمعه(۱۵ شهریور)، زلمی خلیل‌زاد، نماینده ویژه امریکا به همراه فرمانده ارشد نیروهای این کشور در افغانستان، برای ادامه مذاکرات با طالبان، به پایتخت قطر بازگشتند. با این وجود، باید دید که توافق نهایی میان امریکا و طالبان در سایه تحولات جدید با چه سرنوشتی همراه خواهد شد؟

واکنش

نماینده عراق:

مخالفان تسلیح حشدالشعبی توطئه‌کنندگان علیه عراق هستند

یک نماینده پارلمان عراق با بیان اینکه برای قدرتمند ماندن این کشور همچنان به تجهیز تسلیحاتی حشدالشعبی و نیروهای امنیتی ادامه خواهند داد، گفت که مخالفان تسلیح بسیج مردمی، توطئه‌کنندگان علیه عراق هستند.

در پی حملات امریکا و رژیم صهیونیستی به مقرهای نظامی حشدالشعبی، مقامات عراق به شدت از این گروه حمایت می‌کنند. به گزارش شبکه السومریه نیوز، فاتح الخزعلی، نماینده پارلمان عراق روز شنبه تأکید کرد که تهدیدهای خارجی علیه این کشور همچنان وجود دارد و باید با آن مقابله کرد. الخزعلی با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرد که «تجهیز نیروهای امنیتی ما به سامانه‌های دفاعی هوایی پیامی برای جهان است که عراق می‌خواهد طرح پیروزی‌های خود را با حفظ آن، تکمیل کند». وی اظهار داشت که با قدرت از حشدالشعبی حمایت و آن را تجهیز تسلیحاتی خواهند کرد تا عراق قدرتمند و پیروز شود و این مسئله در بودجه ۲۰۲۰ محقق خواهد شد. الخزعلی در پایان این بیانیه اعلام کرد که هر کس مخالف تجهیز تسلیحاتی وزارت دفاع، وزارت کشور، حشدالشعبی، سرویس مبارزه با تروریسم است، در زمره توطئه‌کنندگان علیه عراق است. از سوی دیگر، سعد مایع الحلفی، عضو کمیسیون امنیت و دفاع پارلمان عراق از فرمانده کل نیروهای مسلح خواست که در برابر تجاوزات آشکار به حکومت عراق و نهادهای نظامی آن، موضع قاطعی اتخاد کند. به گزارش پایگاه خبری «المعلومه»، سعد مایع الحلفی با انتشار بیانیه‌ای اظهار داشت: «مردم شرافتمند عراق، با خون پاک خود، مسیر آزادی و نجات از دست تمامی کسانی را هموار کردند که تلاش دارند بر آنان مسلط شوند». الحلفی اعلام کرد که «این جانفشانی‌های ارزشمند، پس از آنکه، افراد فاسد، حاکمیت را تضییع کردند، مرزهای آن را ترسیم کردند». وی هشدار داد: «مبادا صدای نمایندگان این مردم شنیده نشود و باید منافع ملی عراق، فراتر از هر ملاحظه دیگری باشد». تحریکات امریکا و اسرائیل برای ضربه زدن به حشدالشعبی و تضعیف آن، درحالی است که این گروه در پیروزی عراقی‌ها مقابل تکفیری‌های داعش نقش کلیدی داشت.